

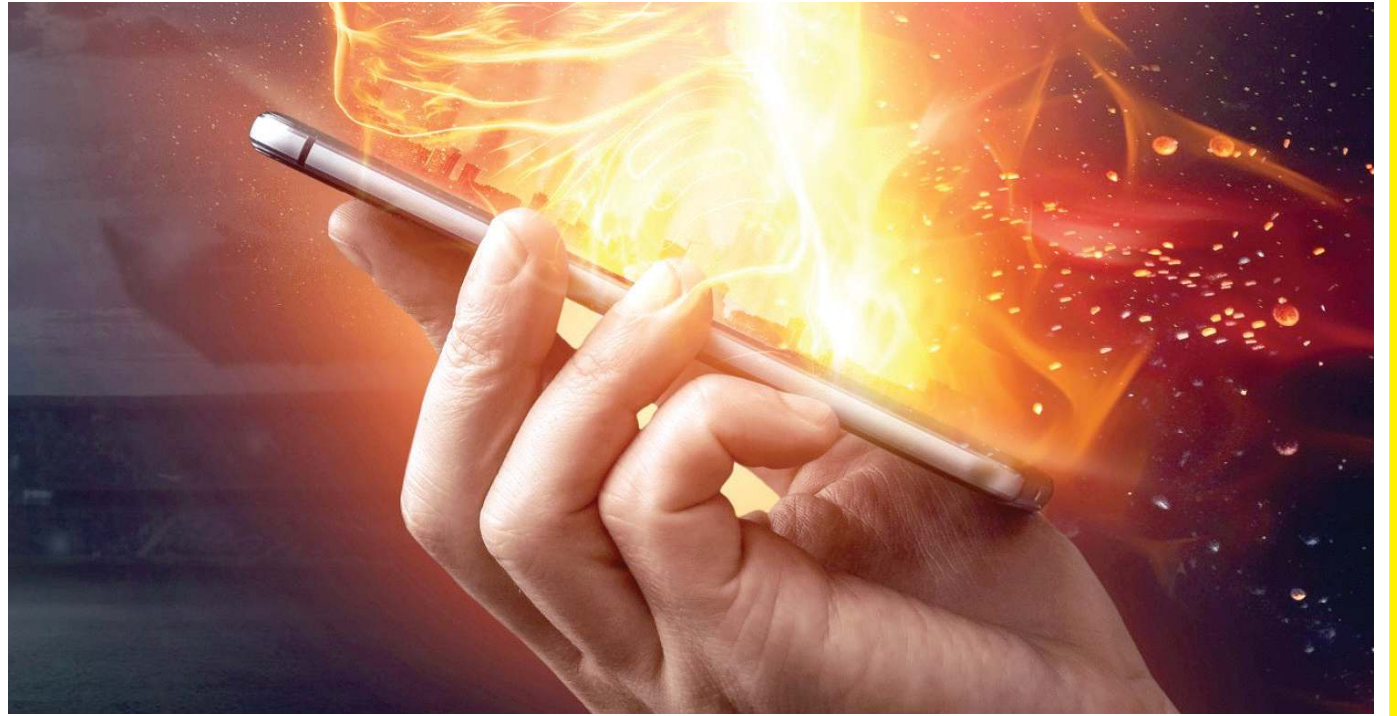
શમાં ઉનાળો શરૂ થયો તે સાથે જ ફોન બ્લાસ્ટ થવાની બે-ચાર ઘટના નોંધાઈ. એકાદ મહિના પહેલાં ઉત્તર પ્રદેશના મેરઠમાં એક સ્માર્ટફોન બ્લાસ્ટ થયો અને ચાર બાળકો મૃત્યુ પામ્યા. એ ઘટનાના થોડા દિવસ બાદ કાનપુરમાં એક મહિલાએ પોકેટમાં ચાર્જ કરેલો મોબાઈલ મૂકીને કાનમાં ઈયરફોન ભરાવીને મ્યુઝિક શરૂ કર્યું ને બહાર નીકળી. રસ્તામાં મોબાઈલ ફાટ્યો. અઘવચ્ચે એ પડી ગઈ ને તેને ઈજા થઈ.

યુપીમાં આ બે ઘટનાઓએ હાહાકાર મચાવી દીધી. ફોન બ્લાસ્ટની ચર્ચાએ ફરીથી જોર પકડ્યું. એ પહેલાં પંજાબના ગુરુદાસપુર નજીકના હરદોબધવાલા ગામમાં ત્રણ વર્ષની બાળકીને ફોન રમવા આપ્યો હતો. એ વખતે ફોન બ્લાસ્ટ થતાં બાળકીને ઈજા પહોંચી હતી. જયપુરમાં પણ ઉનાળાના પ્રારંભે એક મોબાઈલ બ્લાસ્ટની ઘટના બનેલી. ચાર્જ કર્યા પછી ચુલકે હજુ તો મોબાઈલ જિન્સના પોકેટમાં રાખ્યો ન રાખ્યો ત્યાં તો બ્લાસ્ટ થયો. એમાં એને સાથળમાં ઈજા થઈ હતી.

તે પહેલાં બેકકવરની અંદર 100-200-500 રૂપિયાની નોટ રાખનારા યુઝર્સના ફોન બ્લાસ્ટ થયાની બે-ચાર ઘટનાઓ પછી ટેક-એક્સપર્ટ્સે બેકકવરમાં કરન્સી નોટ, બિલ કે એવી કોઈ પણ પ્રકારની કાગળની ચીજવસ્તુઓ મૂકવાની સલાહ આપી હતી. મોબાઈલ ચાર્જમાં મૂક્યો હોય ત્યારે મોબાઈલના બેક કવરમાં અંદર મૂકેલી કરન્સી નોટ કે બિલ બેહદ ગરમ થાય છે. તે એટલે સુધી કે એ ગરમ થઈને અંદરની ઈલેક્ટ્રિક સર્કિટ કે બેટરીને ગરમ કરે છે, પરિણામે મોબાઈલ ફોન બ્લાસ્ટ થવાની શક્યતા વધી જાય છે.

આવી ઘટનાઓ પછી ઉનાળા દરમિયાન ઓવર હીટિંગથી બચવાના ઉપાયો કરવા જરૂરી બની જાય છે. મોબાઈલ ગરમ થતો હોય તો સૌથી પહેલાં સાવધાન થઈ જવું. મોબાઈલ કવર બદલી નાખવાથી પણ ઘણી વખત હીટિંગનો પ્રોબ્લમ સોલ્વ થઈ જતો હોય છે. તે સિવાય નાની-નાની બાબતોનું ધ્યાન રાખવાથી મોબાઈલ બ્લાસ્ટની અણધારી ઘટનાથી બચી શકાય છે. સ્માર્ટફોન ચાર્જમાં રાખ્યા બાદ તુરંત પોકેટમાં મૂકવાનું ટાળો, શક્ય હોય તો ખુલ્લા વાતાવરણમાં સોફા-બેડ કે ખુરશીમાં 10-15 મિનિટ ચાર્જમાંથી કાઢ્યા બાદ પડ્યો રહેવા દો. તેનાથી મોબાઈલનું ટેમ્પરેચર નોર્મલ થઈ જશે એટલે આકરા તાપમાં બહાર નીકળીએ ત્યારે બ્લાસ્ટ થવાનું જોખમ ઘટી જશે.

મોબાઈલને કલાકો સુધી હેવી ટાસ્કમાં ન રાખો. સતત કલાક-બે કલાકથી ગેમ્સ રમતા હોય ને સહેજ પણ મોબાઈલ ફોન ગરમ થયો હોય એવું લાગે તો ચેતી જવું. જો ACના તાપમાનમાં

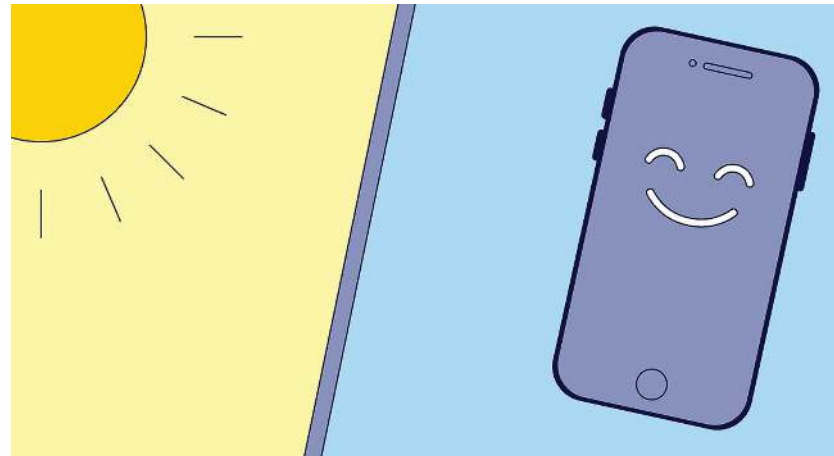
ઉનાળામાં સ્માર્ટફોન વારંવાર ગરમ થતો હોય તો સાવધાન!

ભારતમાં તાપમાનનો પારો જેમ જેમ ઊંચો ચડે છે તેમ મોબાઈલ હીટ થતો હોવાની ફરિયાદો લઈને ઘણાં યુઝર્સ સર્વિસ સેન્ટર-મોબાઈલ કેર સેન્ટર્સમાં પહોંચતા હોય છે. મોબાઈલને ગરમ થતો રોકવા આટલું કરો!

મોબાઈલમાં કલાકો સુધી વેબસીરિઝ જોતા હોય તો બહુ વાંધો આવતો નથી, પરંતુ જો સાધારણ રૂમ ટેમ્પરેચરમાં કલાકો સુધી સતત કંઈક જોતા હોય ત્યારે સહેજપણ ગરમાવો લાગે તો થોડીવાર માટે મોબાઈલને આરામ આપી દો. ઘણી વખત બેકગ્રાઉન્ડમાં એપ ચાલતી હોય છે એના કારણે મોબાઈલ ઓપરેટિંગ સિસ્ટમનું કામ વધી જાય છે. આપણે નેટફ્લિક્સમાં મૂવી કે વેબસીરિઝ જોતાં હોઈએ ત્યારે વોટ્સએપ મેસેજ આવતા હોય ને આપણે એમાં જવાબો આપીને ફરીથી નેટફ્લિક્સ જોવા માંડીએ એનો અર્થ એ કે

સ્કોલિંગ

★ હરિત મુનશી

વોટ્સએપ બેકગ્રાઉન્ડમાં એક્ટિવ છે. એ જ રીતે અન્ય એપ્સ પણ બેકગ્રાઉન્ડમાં એક્ટિવ હોય તો મોબાઈલ હીટ થાય છે. બનતાં સુધી એક સમયે એક એપ જ એક્ટિવ રહે તે સલાહભર્યું છે. બેકગ્રાઉન્ડ ટાસ્ક વધારે તેમ હીટિંગની શક્યતા પણ વધારે.

ચાર્જ સાથે મોબાઈલ કનેક્ટ હોય અને ગરમ થતો હોય તો બેકકવર થોડીવાર માટે કાઢી નાખવું. સીધો સૂર્યપ્રકાશ આવતો હોય એવા સ્થળે ઘરમાં કે ઓફિસમાં ઉનાળા દરમિયાન મોબાઈલ ચાર્જમાં ન મૂકવો. એનાથી મોબાઈલને ઈલેક્ટ્રોસિટી ઉપરાંત સૂર્ય તાપની બમણી ઉર્જાનો સામનો કરવો પડે છે ને વારંવાર એવું થતું હોય તો એક તબક્કે મોબાઈલ જૂનો થાય ત્યારે હીટ

થવા માંડે છે.

મોબાઈલ હીટ થતો હોય ત્યારે સ્માર્ટવોચ ડિસ્કનેક્ટ કરી દો, બ્લૂટૂથ ઈયરબ્લૂસ કનેક્ટ હોય તો એ પણ થોડીવાર માટે ડિસ્કનેક્ટ કરો. બ્રાઈટનેસ ઓછી કરવી હિતાવહ છે. જો ફોન ગરમ થતો લાગે તો એક-બે મિનિટ માટે એરપ્લેન મોડ ઓન કરી દેવાથી પણ ફાયદો થાય છે. તેનાથી ફોનના નેટવર્કની સિસ્ટમ થોડીવાર માટે બંધ થાય છે અને ફોનને ટાસ્ક મળતો નથી એટલે આપોઆપ નોર્મલ થવા માંડે છે.

મોબાઈલ ફોન ચાર્જ સાથે કનેક્ટ હોય ત્યારે ફોનમાં વાત ન કરો, કોઈ પણ ટાસ્ક ન કરો એ વધારે સલામતીભર્યું છે. ઘણાં લોકો મોબાઈલ ચાર્જમાં મૂકીને વેબસીરિઝ-ફિલ્મો જોતા હોય છે કે ગેમ્સ રમતા હોય છે. એ ટાળવું જોઈએ. અને હા, મોબાઈલ ચાર્જમાં હોય ત્યારે બાળકને તો ક્યારેય રમવા ન આપવો. બાળક મોબાઈલ

ગરમ થાય છે કે નહીં તે તુરંત પારખી શકે નહીં એટલે સંભવિત ખતરો જાણી શકે નહીં.

ખરાબ અને સસ્તાં ચાર્જરનો ઉપયોગ ન કરવો. તેનાથી મોબાઈલની ઓપરેટિંગ સિસ્ટમ અને બેટરીને નુકસાન થતું હોવાથી હીટિંગનું જોખમ વધે છે. મોબાઈલ બહુ જ હીટ થતો હોય તો ટેકનિશ્યનને બતાવી દેવો જોઈએ અથવા કંપનીના કેર સેન્ટરમાંથી સલાહ લેવી જોઈએ. વારંવાર મોબાઈલ હીટિંગની સમસ્યા હોય તો સલામત કંપનીનો ફોન વસાવી લેવો. હવે મોટાભાગના સ્માર્ટફોનમાં બેટરીની ફિટનેસ જાણી શકાય છે. સેટિંગ્સમાં જઈને બેટરીની ફિટનેસ તપાસી લેવાથી પણ હીટિંગ કે બ્લાસ્ટનું જોખમ નિવારી શકાય છે.